

ОБЩИНА СЛИВЕН

ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

на

ОБЩИНА СЛИВЕН

2019 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план е разработен в съответствие с приоритетите, формулирани в Националната стратегия за младежта (2010- 2020). Специална отговорност по отношение на изпълнението на стратегията имат местните власти, чиято активност ще осигури по-висока степен на отзивчивост към нуждите на младите хора. Общинската политика е насочена към създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно и регионално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието им.

Планът обединява усилията на отговорни институции и неправителствения сектор на местно ниво за планиране и реализиране на конкретни цели и дейности, насочени към изпълнение на държавната политика за младежта, регламентирана от Закона за младежта на територията на община Сливен.

Законът за младежта има за цел преодоляване на основните предизвикателства пред управлението на младежката политика в страната, свързани с:

- необходимост от по-тясно сътрудничество между различните секторни държавни органи в планирането, изпълнението и оценката на политиките за младежта на централно и областно ниво;
- активно включване на общините в планирането и реализирането на политиките за младите хора;
- активизиране участието на младите хора в обществения и икономическия живот;
- приобщаването на младите хора в процеса на управлението на местно, областно и национално ниво.

Планът за младежта обхваща следните приоритетни области:

- Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
- Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;
- Насърчаване на здравословния начин на живот;
- Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение;
- Развитие на младежко доброволчество;
- Повишаване на гражданската активност на младите хора;
- Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони;
- Развитие на межкултурния и международния диалог;
- Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Настоящият план е отворен документ, който подлежи на допълване и актуализиране.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА СЛИВЕН

Анализът на състоянието на младежта се базира на предходни социологически проучвания, данни от националната статистика, други специализирани национални и международни изследвания, засягащи младежката проблематика. Тенденциите в демографските процеси и измененията в броя и основните структури на населението оказват силно влияние върху основните системи на обществото: икономическата, образователната, здравноосигурителната и системата за социална защита. В същото време икономическата и социална среда се отразяват в голяма степен върху развитието на демографските събития.

Към настоящия момент на територията на общината функционират следните образователни и обслужващи звена:

- неспециализирани училища: две начални; двадесет и едно основни /осем средишни, две от които са и защитени/; пет средни; три профилирани и шест професионални гимназии;
- специализирани училища: спортно училище; училище по изкуствата /Национална художествена гимназия/;
- Обслужващи звена: Център за подкрепа за личностно развитие - Детски комплекс – Сливен (ЦПЛР-ДК-Сливен); Център за подкрепа за личностно развитие – център за кариерно ориентиране – Сливен (ЦПЛР-ЦКО-Сливен); Център за специална образователна подкрепа „Д-р Власаки Шуманов” - гр. Сливен (ЦСОП „Д-р Власаки Шуманов”); Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Област Сливен (РЦПППО-Сливен).

Продължава да е налице проблемът с учениците, които напускат преждевременно училище, както и с децата необхванати от образователната система. Възможностите за бъдеща житейска и професионална реализация при тези деца и ученици са много по-малки и те са в по-голям риск от социална изолация. През 2017 год. Министерството на образованието и науката разработи Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система. Механизмът се прилага по отношение на децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от образователната система или са я напуснали преждевременно. Дейностите по механизма включват създаването на екипи за съвместна работа на институциите, в които са включени представители на всички звена, пряко свързани с оказване на подкрепа за децата и младежите – общински администрации, агенция за социално подпомагане, регионалните управления на образованието, министерство на вътрешните работи и т.н.

Резултатите от направените обходи по адреси показват, че голяма част от децата и учениците, които системата разпознава като необхванати са извън страната със своите родители. Община Сливен активно ще продължи и през 2019 год. със свои експерти да участва в Механизма.

В началото на учебната 2015/ 2016 год. в училищата на територията на община Сливен са се обучавали общо 14 707 ученици, а през учебната 2016/ 2017 год. техният брой достига 15 078. През учебната 2017/ 2018 год. броят на учениците е 14 893, а по данни от информационната система на МОН към началото на учебната 2018/ 2019 год. в община Сливен се обучават общо 14 300 ученика.

През 2018 год. се наблюдава спад на броя на безработните младежи до 29 годишна възраст, регистрирани в Дирекция „Бюро по труда” Сливен. Към 31.12.2018 год. наброяват 681, при 765 в края на 2017 год. Относителният им дял спрямо общата съвкупност на регистрираните също бележи е 16.7 на сто (16.0 на сто в края на 2017 год.).

Доминиращата част от безработните младежи са в неравностойно положение на пазара на труда поради ниско образование и липса на професионална квалификация. С начално и по-ниско образование са 384 младежи (56.4 на сто). Следват младежите със средно образование – 124 (18.2 на сто) и с основно образование – 116 лица (17.0 на сто). Сравнително малък е броят на младежите с висше образование, които активно търсят възможности за трудова реализация - 57 лица (8.4 на сто). Без професионална квалификация са 531 от регистрираните младежи (78.0 на сто) – 33 със средно образование и 498 с основно и по-ниско образование.

Общо 681 безработни младежи до 29 години, регистрирани в Дирекция „Бюро по труда” Сливен, са постъпили на работа през 2018 год., от които 466 на първичния пазар на

труда (несубсидирани работни места). Чрез изпълнението на различни програми и мерки за заетост за насърчаване на работодателите да разкриват работни места се увеличават възможностите за активиране на младите хора и устройването им на работа. Устроените на субсидирани работни места младежи са 215, от които по програми и мерки за заетост по Закона за насърчаване на заетостта – 47 лица. По схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” (ОПРЧР) работа са започнали общо 168 младежи.

През последните години в редица представителни за страната и региона изследвания и статистически данни бяха констатирани изключително тревожни тенденции по отношение на здравето на децата и младежите, свързани и с тяхното поведение, като:

- Рискowo сексуално поведение, висока честота на ранната бременност (до 18 г.) и увеличаване броя на абортите в същата възраст;
- Прогресивно нарастващо разпространение на употреба и злоупотреба с психоактивни вещества- цигари, алкохол, наркотици, лекарствени средства и намаляване на възрастовите граници на употребяваните ги;
- Нарастване нивата на агресивност и насилие сред децата и младежите;
- Нарастване нивата на заболявания и смъртността от тях.

Проучванията на здравния риск при деца и младежи показва прогресивно намаляване на живущите в среда без тютюнев дим, като същевременно се отчита изключително тревожна тенденция на намаляване възрастовата граница на ползващи цигари, алкохол и други психоактивни вещества, както и нарастващо разпространение на употреба и злоупотреба с тях сред тази част от населението. Тенденциите са отчетени като цяло за страната, но младежкото население на община Сливен не прави изключение, което обуславя и необходимостта от извършване на специализирани проучвания и изследвания в тази насока на ниво община.

Психичното здраве на децата и младежите е друг значим обществен проблем. Направените изследвания сочат, че значителна част от младежкото население страда от емоционални и поведенчески проблеми, както и немалка част - от психични разстройства. Все още не е извършено мащабно и достатъчно представително проучване на тази проблематика на ниво община, което затруднява наличието на достатъчно данни за спецификата и мащабите съобразно броя на детското население и други обективни показатели, както и планирането на адекватни превантивни мерки. Психично-здравното благополучие на децата и младежите е в пряка зависимост от осигуряването на благоприятни условия за емоционалното им развитие.

Основните причини за влошаване на здравето на населението, вкл. и на младежите са бедността, нездравословният начин на живот, свързан с непълноценното хранене, постоянният дистрес, съчетани и с други рискови фактори, като тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, употреба на наркотични вещества, ниска двигателна активност, ниска здравна култура и др.

В рамките на общинска администрация са разкрити 5 щатни бройки за здравни медиатори, като същите са заети. Те обслужват двата обособени ромски квартала на град Сливен - кв. “Комлука” и кв. “Надежда”. От 2017 год. дейността на здравните медиатори се разшири и към малките населени места в общината в които те правят редовни посещения. Основната цел на длъжността е посредничество в процеса на осигуряване на достъп до здравни услуги на представители на уязвими малцинствени групи и основната област на действие на медиаторите е здравеопазване и социални дейности.

По отношение на спортната база, Община Сливен разполага с шест покрити спортни зали /за баскетбол – спортна зала „Васил Левски”, за джудо, акробатика и скокове на батут –

спортна зала „Младост”, за бокс и волейбол – спортен комплекс „Асеновец”, който в момента не функционира, защото е пред предстоящ догодина основен цялостен ремонт, покрита лекоатлетическа писта – спортна зала „Дружба”, спортна зала за вдигане на тежести, спортна зала за борба, 4 тенис бази, няколко стадиона, колодрум, хиподром и мотополигон. Тези съоръжения се използват основно от лицензирани спортни клубове и организации за ежедневни тренировъчни занимания по установени правила и график. В тези бази се провеждат спортни мероприятия от националния и международен календар, когато домакин е Община Сливен. За масов спорт са изградени множество спортни площадки със свободен достъп.

По отношение на социалните дейности на територията на общината основен доставчик на социални услуги е Община Сливен, а по отношение социалните услуги за деца е и единствен. Това неминуемо поставя изключително високи изисквания, както по отношение качеството на предоставяните услуги, така и по отношение на тяхното многообразие и целенасочена работа в насока ситуирането им във взаимоподпомагаща се мрежа.

На територията на Община Сливен са регистрирани и развиват своята дейност 55 читалищни организации, като 16 от тях са в града. Читалищата по своята същност са най-старите и най-демократични културни организации, които създават в конкретното населено място възможности за реализирането на инициативи, създаващи възможности за осмисляне на свободното време на младите хора. Основната цел на читалищата в наши дни е да функционират като модерни, многопрофилни, многоцелеви и активни центрове със съществено значение за развитието на местните общности, фактор за обогатяване местния културен живот, социалната и образователна дейност, запазване на традициите, възпитаване в национално самосъзнание, осигуряване на достъп до информация.

Чрез своите библиотеки те дават възможност за ограмотяване, самоусъвършенстване и повишаване нивото на грамотност в малките населени места от общината, в които не винаги има училище. Значителен е броят на младежите, участници в различни форми на любителското творчество. Търсят се възможности за подпомагане развитието на младите хора чрез подкрепа на участието им в местни, национални и международни фестивали, семинари и др. Повече от 1000 деца са включени в различни форми на творчески дейности – музикални и танцови, литературни, театрални, живопис, фотография и др.

Постигнатите резултати показват, че все повече млади хора проявяват интерес към образователните инициативи провеждани в читалищата и броят на учениците, обхванати в извънкласни дейности в читалищата расте ежегодно.

Като специфична общинска структура Младежки дом подпомага развитието на интересите и дарованията на младите хора в община Сливен, предлага условия и работа за осъществяването на младежката политика, подпомага и активно съдейства за изпълнението на европейската и националната политика по отношение на младите хора в България. Работи в мрежа с Младежки домове и центрове от страната, както и с редица държави чрез международни партньорства.

За да удовлетвори разностранните интереси на младите хора от общината, Младежки дом работи в следните направления: общински, национални, европейски и други програми; социална превенция; свободно време и социално – културна дейност; насърчаване на трудовата заетост; образователна политика, осигуряваща възможности за придобиване на неформално образование; политика за социална и здравна защита; екология. Включва се като партньор във всички общински програми, свързани с различни художествени, творчески и обществени прояви, които Община Сливен организира. Работи за усвояване на умения, подпомагащи избора на професия и придобиване на ценни за времето морални качества.

Обучава младите хора да открият себе си и перспективите за бъдеща реализация, развивайки качествата, които притежават.

Младежки дом работи за неформалното образование на младите хора в регион Сливен. Те предлагат услуги за придобиване на знания, умения и креативност към ценностите на гражданското общество. Организирането се обучава, работи се с Младежки Съвет, Младежки съвет по наркотични вещества, клубове „Дебати“, творчески клубове, клубове по интереси и др. за подпомагане на младежките прояви в сферата на културата, изкуството, екологията, здравословния начин на живот и справяне с конфликти и противообществени прояви.

Местната комисия за борба с трафика на хора (МКБТХ) гр. Сливен осъществява държавната политика и стратегия за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите, и координира взаимодействието между отделните институции и организации по прилагането на Закона за борба с трафика на хора на местно ниво.

МКБТХ – Сливен осъществява обща, селективна и индикативна целенасочена превенция на различните форми трафик на хора, както на ниво отделни личности, така и на ниво семейство, група и общество, чрез организиране и провеждане на информационни, разяснителни и образователни кампании за лица от рисковите групи на трафика на хора.

Ежегодно МКБТХ – Сливен участва в организирането и провеждането на Анти-трафик Доброволческа Академия, която е ключов елемент в развитието на личностните качества и умения в децата. Доброволческият лагер събира ученици от цялата страна, които активно участват в дейностите по превенция на трафика на хора, част от националните и регионални информационни кампании в градовете, в които има изградени местни структури за борба с трафика на хора.

В рамките на академията младежите получават познания за начините за предпазване от рискови ситуации, умения за прилагане на превантивни програми по теми, свързани с трафика на хора, развиват своите презентационни умения, и научават повече за елементите и структурата на обучителния процес по метода „връстници обучават връстници“.

МКБТХ – Сливен организира специализирани обучения, семинари и дискуссионни форуми във връзка с актуалните тенденции свързани с престъплението „трафик на хора“, за експерти от различни институции, включително и на педагогически специалисти от образователната система, които имат ключова роля в личностното развитие на учениците.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) работи в посока за намаляване броя на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и превенция на рисковото поведение у подрастващите.

Комисията:

- Организираща и координира социално-превантивната дейност на територията на Общината;
- Издирва малолетни и непълнолетни, които се нуждаят от помощ и взема мерки за тяхната социална защита и развитие;
- Разглежда противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни по сигнали от прокуратура, съд, полиция, граждани и налага възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Оказва помощ на родителите или лицата, които ги заместват по възпитанието на децата;

- Съдейства на децата, излезли от Социално педагогически интернати, Възпитателни училища интернати, Поправителни домове пред компетентните органи за уреждане на основните им битови, трудови и социални проблеми;
- Разработва и изпълнява програми по превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Контролира намиращата се на територията на Общината Детска педагогическа стая;
- Анализира тенденциите на престъпността и противообществените прояви на деца и на рисковите фактори, които оказват влияние върху нейната динамика.

III. ДЕЙНОСТИ – ПО ПРИОРИТЕТИ

ПРИОРИТЕТ I. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ И КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Стратегическа цел: Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора в България.

I. Оперативна цел: Улесняване на прехода от образование към заетост.

Задача: Подобряване на качеството на средното и висшето образование и неформалното обучение, както и насърчаване на ученето през целия живот, в съответствие с потребностите на пазара на труда чрез:

- 1. Осигуряване на чиракуване и стажуване:
  - Насърчаване на работодателите да наемат безработни младежи до 29 г. възраст на работа, стажуване и чиракуване.
  - Схема „Младежка заетост“ по ОПРЧР 2014-2020г.
  - Подпомагане работата на младежки медиатор.
- 2. Насърчаване на работодателите да осигуряват възможности за повишаване на квалификацията на млади работници и служители:
  - Схема „Младежка заетост“ по ОПРЧР 2014-2020 г.
  - Проект "Обучение и заетост на младите хора" и Проект "Обучение и заетост на младите хора" Компонент II (за лица с трайни увреждания) по ОПРЧР 2014-2020 г.
- 3. Засилване на ефективността на връзките между образователните и обучителните институции и бизнеса за улесняване на прехода от образование към заетост.
  - Схема „Младежка заетост“ по ОПРЧР 2014-2020г.
  - Програма „Старт на кариерата“.
  - Подкрепа на дуалното обучение.
- 4. Осигуряване на достъп до професионално образование и обучение на младежи в неравностойно положение – младежи със специални образователни потребности, младежи в социален риск или преждевременно напуснали образователната система.
  - Обучения в Българо-германски центрове за професионално обучение. Провеждане на обучения на безработни младежи за професионална квалификация и ключови компетентности.
  - Проекти за заетост и обучение - Национални планове за действие по заетостта.
  - Провеждане на мотивационно обучение за младежи в риск с цел превенция от преждевременно напускане на образователната система.
  - Работа по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна.

Задача: Разширяване на достъпа до услуги за професионално ориентиране, чрез което да се осигури подкрепа за младите хора за решаване на проблеми, свързани с избора на професия или професионално развитие с оглед на индивидуалните качества на личността и връзката между тези качества и възможностите за заетост.

- Индивидуално и групово професионално ориентиране на младите хора.
- Достигане на услугата на кариерното консултиране на Младежки дом - Сливен за професионално ориентиране и до младежи в малките населени места чрез изнесени мобилни услуги.
- Дейности по кариерно ориентиране и консултиране на общинския Център за подкрепа за личностно развитие – център за кариерно ориентиране в гр. Сливен. Центърът е продължение на дейностите по приключилият в края на 2017 г. Проект "Система за кариерно ориентиране в училищното образование" по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.
- Поддържане на онлайн платформата „Открита трудова борса“, продължение на "Открита Трудова Борса Сливен 2017". Работодателите могат да обявяват свободните си работни позиции и да подберат подходящи служители за своите нужди.

Задача: Стимулиране участието на работодатели, които подкрепят професионалната интеграция на младите хора и повишават производителността и адаптивността на заетите млади хора чрез:

- 1. Осигуряване на подкрепа и създаване на благоприятна среда за предприятия, обвързани с осигуряване на работни места за младежи.
  - Насърчаване на работодателите да наемат безработни младежи до 29г. възраст на работа, стажуване и чиракуване.
  - Програма "Старт на кариерата".
  - Схема "Младежка заетост" по ОПРЧР 2014-2020 г.
  - Проект "Обучение и заетост на младите хора" и Проект "Обучение и заетост на младите хора" Компонент II (за лица с трайни увреждания) - ОПРЧР 2014-2020 г.
- 2. Предлагане на обучение на работното място и интегрирано обучение.
  - Схема "Младежка заетост" по ОПРЧР 2014-2020 г.

II. Оперативна цел: Насърчаване на икономическата активност на младите хора

Задача: Разширяване на достъпа на младите хора до посреднически услуги за намиране на работа чрез информиране и консултиране относно възможностите за мотивационно и квалификационно обучение, изготвяне на индивидуални планове за действие, както и насочване към подходящи свободни работни места, включително и по програми и мерки за заетост и обучение.

- Младежки медиатор по национална програма "Активиране на неактивни лица до 29 годишна възраст".
- Проект „ГОТОВИ ЗА РАБОТА“.
- Консултиране от трудов посредник.
- Ателие за търсене на работа.
- Консултиране за активно поведение на пазара на труда.
- Психологическо подпомагане.
- Консултиране от кейс-мениджър.
- Изготвяне на индивидуални планове за действие.

- Насочване към подходящи свободни работни места, включително по програми и мерки за заетост и обучение, и схеми на ОПРЧР.
- Осигурена заетост на несубсидирани работни места, по програми и мерки за заетост, и схеми на ОПРЧР.

Задача: Осигуряване на възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили основно, средно или висше образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост чрез средствата от Оперативната програма "Развитие на човешките ресурси" по Европейския социален фонд.

- Схема "Младежка заетост" на ОПРЧР 2014-2020 г.
- Проект "Обучение и заетост на младите хора" и Проект "Обучение и заетост на младите хора" Компонент II (за лица с трайни увреждания) - ОПРЧР 2014-2020 г.
- Схема "Младежка заетост" на ОПРЧР 2014-2020 г.

Задача: Консултиране на предприемчиви млади хора с цел развитие на собствен бизнес.

- Обучения в предприемачество и развиване на собствени идеи за бизнес.

ПРИОРИТЕТ II. ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО ИНФОРМАЦИЯ И КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ

Стратегическа цел: Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.

I. Оперативна цел: Формиране на информационна политика, насочена към младите хора

Задача: Публично подпомагане и предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора.

- Специализирана трудова борса за младежи чрез Дирекция „БТ“ – Сливен, която дава възможност за получаване на информация директно от работодателя за свободни работни места, условия на работа, заплащане и др.
- Дни на работодателя чрез Дирекция „БТ“ - Сливен.
- Телефон за безплатна консултация на млади хора по различни проблеми на младите хора: мобилност, образование, себепознаване, зависимост към наркотици и алкохол към Младежки дом- Сливен.
- Разширяване на обхвата на Евродеск точката и на информационните услуги на Младежки дом - Сливен за предоставяне на информация за мобилност, образование, работа в Европа, младежки проекти и др.п.
- Създаване на условия за утвърждаване на младежката инициативност и доброволчество на територията на община Сливен. Създаване на условия в училищата и НПО за участие на младите хора при решаване на конкретни въпроси свързани с образователния процес, решаване на младежки проблеми свързани с реализация, интеграция, създаване на младежко пространство за изява и свободно време.
- Включване на младите хора в процеса на предлагане и вземане на решения като граждани на Република България.

Задача: Организиране на национални, регионални, областни и общински информационни кампании, насочени към младите хора.

- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора и киберпрестъпността, в контекста на таргетирането и въвличането на жертвите в престъплението.
- Провеждане на информационно-комуникационна кампания за превенция и предотвратяване на трафика на хора с цел трудова експлоатация, включително провеждане на целенасочени дейности по превенция и ранна идентификация сред уязвими групи.
- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора с цел сексуална експлоатация и насилствена проституция.
- Провеждане на информационна кампания по повод 18-ти октомври – Ден на Европейския съюз за борба с трафика на хора, с фокус новите тенденции при престъплението трафик на хора.
- Евробазар, организиран от Младежки дом – Сливен, чрез който младежите могат да получат информация за младежки политики, европейски младежки програми, обучение в Европа, европейският младежки портал и др. Организиране на информационни кампании по време на седмицата на младежката активност, международния ден на младежта, деня против СПИН и др.

Задача: Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз.

- През 2019 г. продължава работата на Младежки дом по проект "Младежи за откритост и съпричастност II", в рамките на който се цели запознаване на младите хора с публичните институции. По този проект и традиционно ежегодно се организира обучителен семинар за правата на човека.

Задача: Насърчаване и подкрепа за развитието на ЕВРОДЕСК като активна европейска информационна мрежа, която съдейства за обмена и разпространението на безплатна информация и консултирането на широк кръг млади хора, младежки работници и младежки организации.

- Организиране на традиционна информационна кампания за запознаване на младите хора с актуалните младежки програми, мобилности и др.
- Организиране на обучение на младежи, които да работят със системата, за да могат те също да разпространяват актуална информация.
- Популяризиране и поддържане на Евродеск точка в Младежки дом-Сливен.

II. Оперативна цел: Осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст.

Задача: Публично подпомагане и предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото развитие на младите хора, включително и за развитие на жизнени умения.

- Консултативен кабинет към МКБППМН.
- Обучение в жизненоважни умения - финансово планиране, умения за поставяне на цели и целеполагане и др.

- Информационни кампании, представяне на европейски програми на терен, индивидуални и групови консултации със специалисти и младежки работници.

Задача: Публично подпомагане и предлагане на консултантска помощ за семейно планиране и развитие на устойчиви семейни модели сред младите хора, включително и за развитие на умения за добро и отговорно родителство.

- Консултативен кабинет към МКБППМН.
- Обучение съвместно с училищата в час на класа по темата "Развитие на устойчиви семейни модели".
- Организиране на вечер, посветена на семейството и семейните ценности.

Задача: Публично подпомагане и предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора.

- Към Младежки дом-Сливен работи Младежки общински съвет, като доброволна организация, с която съвместно се планират и осъществяват дейности за осмисляне на свободното време на младите хора: работилници, клубове по интереси и др.
- Клуб дебати към Младежки дом - Сливен, чиито членове се явяват на национални състезания и форуми. Организиране и провеждане на Национално състезание по дебати „Tuida Open”;
- Подпомагане на ученическите съвети за съставяне на техните планове за инициативи през свободното време;”
- МКБППМН организира и провежда ежегодно спортни и превантивни програми.

Задача: Подобряване на достъпа на младите хора до интернет.

- В Младежки дом се предлага безплатен безжичен интернет.

Задача: Разширяване на мрежата и развитие на капацитета на доставчиците на услуги за развитие на младите хора - професионални консултанти, търговски дружества, кооперации, юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации, организации за социален туризъм, общини, бизнес центрове, бизнес инкубатори и др.

- Изграждане на нови партньорства с културни институти, читалища, мадежки неправителствени организации и др.;

III. Оперативна цел: Стимулиране на неформалното обучение сред младите хора.

Задача: Разширяване на възможностите за неформално обучение на младите хора чрез публично подпомагане и предлагане на услуги за разширяване на знанията, опита и уменията на млади хора за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви.

- Младежки дом - Сливен всяка година изготвя и предоставя на училищата тематична програма за час на класа, в която са включени теми, които се отнасят до опита и уменията на млади хора за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот.

Задача: Популяризиране формите на неформалното обучение.

- Обученията в час на класа по тематичната програма на Младежки дом - Сливен се осъществяват чрез интерактивни методи. През 2019 г. се осъществяват в рамките на проекта "МОС II".

Задача: Разширяване на достъпа до програмата „Еразъм+” на младите хора, особено на живеещите в малките градове и селските райони.

- Информирание на млади хора за участие в програмата на Европейската комисия (ЕК) "Еразъм+".
- Организиране на "Ден на Еразъм+" в общините от област Сливен.

Задача: Популяризиране и насърчаване на използването на EUROPASS и YOUTHPASS от младите хора като инструменти за самооценка на знания и умения, включително умения, придобити в неформална среда.

- Участие на млади хора в Европейски младежки проекти, инициативи, кампании и творчески работилници.

IV. Оперативна цел: Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора

Задача: Подобряване на възможностите за реализация на социалните и творческите умения на младите хора съобразно техните интереси и стимулиране на инициативността, младежкото творчество и изява чрез:

- Подкрепа на младите дебютанти в изкуствата и в различните културни индустрии чрез представяне произведения на млади автори и организиране на конкурси за изява на млади таланти.
- Насърчаване на приноса на младежката работа за реализацията на творческите способности на младите хора. Обучение на младежки лидери в тренинги, обучителни модули за реализиране на творчески способности на младите хора. Стимулиране инициативността на младите хора чрез включването им в творчески програми и инициативи. Подкрепа на дейности, организирани от младите хора за изява на техните таланти.

Задача: Насърчаване и подпомагане на развитието на талантливите млади хора в областта на изкуството, науката, спорта чрез:

- Улесняване на достъпа до нови технологии.
- Подкрепа на младите таланти с интерес към хуманитарните, инженерните и точните науки.

Задача: Подпомагане развитието на млади български творци и участието им в европейския и световния културен обмен

- Участие на млади хора в Европейски младежки културен обмен проекти, фестивали и др.

ПРИОРИТЕТ III. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ

Стратегическа цел: Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора.

I. Оперативна цел: Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора.

Задача: Насърчаване и подпомагане на сътрудничеството между младежките работници, здравните специалисти, младежките и спортните организации за утвърждаване на здравословен начин на живот сред младите хора.

- Организиране на прояви свързани със здравословен начин на живот - събития в Европейската седмицата на мобилността, дейности за превенция на наркомания, тютюнопушене, агресия, трафик на хора, младежи в риск.

Задача: Осигуряване на ефективно прилагане сред младите хора на насоките на ЕС за физическата дейност, особено сред младежите с увреждания.

- Разширяване обхвата на младите хора за участие в Европейската седмица на физическата активност и спорт - младежки организации, клубове, творчески обединения, социални услуги, училища и детски градини.

II. Оперативна цел: Повишаване на сексуалната култура на младите хора

Задача: Разработване и разпространение на здравна информация, съобразена с нуждите на младите хора чрез мобилизиране на младежките информационни мрежи.

- Работа на терен с младежи в социалните услуги.
- Антиспин кампания на Младежки дом – Сливен.
- Организиране на беседи и дискусии в час на класа за информиране за здравословен начин на живот. Обучение на младежи, които да реализират беседи.

Задача: Създаване и прилагане на нови форми на здравно образование в училищата, както и насърчаване на здравната просвета в читалищата, младежките средища, спортните и младежките организации, включително и чрез развитие на подхода „Връстници обучават връстници”, с цел развитие на знания, нагласи и умения за здравословен начин на живот, безопасно поведение и избягване на рискови за здравето практики.

- Открити интерактивни уроци, фокус групи, срещи със специалисти, дискусии, обучителни модули, ролеви игри, видео лектори.
- Младежи доброволци обучени по метода „Връстници обучават връстници“.

III. Оперативна цел: Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора

Задача: Създаване на възможности за обучение на младите хора по въпросите на здравето, спорта и физическата активност.

- Включване на повече неформални форми за обучение на младите по въпросите за здравословен начин на живот, спорт и физическата активност. Организиране на различни спортни инициативи в партньорство с други организации. Популяризиране на мероприятията.
- Организиране от Младежки дом – Сливен на спортно събитие - Спортакус и участие в маратон за празника на Сливен.

Задача: Реализиране на програми за стимулиране на детския и младежкия спорт и туризъм.

- Подготовка и провеждане на спортни събития съгласно Общинския спортен календар.
- Организиране на спортни събития от МКБППМН

ПРИОРИТЕТ IV. ПРЕВЕНЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ИЗКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИ ХОРА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ

Стратегическа цел: Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции; младежи с увреждания; младежи, напускащи специализирани институции; младежи, страдащи от различни зависимости; бивши затворници и други групи младежи в риск.

I. Оперативна цел: Синхронизиране на младежката политика за лица в неравностойно положение с политиките за закрила на детето.

Задача: Развитие на социални услуги (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора на възраст от 18 до 25 години в риск и синхронизирането им с политиките в областта на закрила на детето.

- Прилагане на програми за подкрепа на младежи в неравностойно положение чрез МИКЦ - Сливен и Младежки дом (подкрепа и менторство в „Социално кафе“, група „SOS“ и „20+“, EVS - ежедневни срещи за подкрепа на млади хора нуждаещи се от закрила, взаимопомощ и социализация).

II. Оперативна цел: Осигуряване на условия за социална адаптация и насърчаване на социалното включване на младежите в риск, повишаване на качеството на социалните услуги за младите хора в неравностойно положение.

Задача: Насърчаване на сътрудничеството между социалните работници, младежките работници и младежките лидери за приобщаване на младите хора в риск от социално изключване.

- Включване на младежки лидери, доброволци и младежки работници в приобщаването на младите хора в риск от социално изключване - приобщаване чрез младежки инициативи, „Социално кафе“, дейности на „Свободна зона“ и доброволчество.
- Младежки дом - Сливен осъществява проект "Различни, но заедно II". В рамките на този проект се работи активно по приобщаване на младите хора в риск.

Задача: Подобряване качеството на социалните услуги за млади хора в специализираните институции и извеждането им в общността, и осигуряване на подкрепа за тяхното пълноценно включване във всички области на обществения живот.

- Активна работа в сътрудничество с Центрове за настаняване от семеен тип, Защитени жилища и др. в рамките на Община Сливен.
- Включване на младежи доброволци от Младежки дом в оказване на подкрепа на деца и младежи от социалните услуги за включването им обществения живот.

III. Оперативна цел: Ограничаване на предаването на социалното изключване между поколенията.

Задача: Насърчаване съпричастността на младите хора към политиките за социално включване.

- Съвместни дейности по проект "Различни, но заедно II" с младежи от Младежки общински съвет и ученици от Община Сливен.

ПРИОРИТЕТ V. РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКО ДОБРОВОЛЧЕСТВО

Стратегическа цел: Развитие на доброволчеството сред младите хора като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание.

I. Оперативна цел: Създаване на повече доброволчески възможности за младите хора, особено за трансгранична мобилност чрез по-пълно използване на средствата от програмата на ЕК „Младежта в действие”.

Задача: Присъединяване и осигуряване на прилагането на Европейската конвенция за насърчаване на транснационалната дългосрочна доброволческа служба за младежи на Съвета на Европа.

- Работа на Младежки дом и неправителствени организации в посока утвърждаване на доброволческата дейност сред младите хора.

Задача: Насърчаване и подпомагане на участието на българските младежи в международното младежко доброволчество.

- Провеждане на информационни срещи, презентации, рекламни материали.

II. Оперативна цел: Гарантиране правата на младите доброволци

Задача: Правно регулиране на статута на младите доброволци. Закрила от възлагане на дейности, които оказват или могат да окажат вредно или опасно влияние върху тяхната психика и здраве.

- Запознаване на кандидатстващи доброволци с Хартата на доброволеца, застрахователния план и ръководството на програма за ЕДС, програма на дейностите и принципите и стандартите на ЕДС.

Задача: Осигуряване на подходящо обучение и квалификация за младите доброволци, свързани с извършваните от младежите доброволчески дейности.

- Анти-трафик Доброволческа Академия 2019 г., организирана от МКБТХ. Обучение на доброволци за осъществяване на превенция на трафика на хора в училищна среда.
- Създаване на условия за организиране на обучение на новопристигнали и изпращащи европейски доброволци за адаптация в местната общност, работа в екип и умения за лобиране. Младежки дом – Сливен има утвърдена практика за изготвяне и подписване на договори с доброволците, в които ясно се описват правата и задълженията им. През 2019 г. се очаква поне още 1 доброволец.

III. Оперативна цел: Популяризиране на доброволчеството

Задача: Удостоверяване и признаване на обучението, опита и уменията, получени от младите хора по време на доброволческата дейност.

- Информирание на бизнеса, институциите за значението на признаване на опита и уменията на доброволческата дейност и значението на сертификата - срещи, информационни кампании.
- Младежки дом – Сливен издава Youthpass сертификат, в който са описани придобитите знания и умения на доброволеца след приключване на дейностите. През 2019 г. се очаква да изпратят четирима доброволци, на които ще бъде издаден такъв сертификат.

Задача: Въвеждане и поддържане на добри практики за управление на млади доброволци за набиране, обучение, стимулиране, наблюдение и оценка, както и за признание на постиженията им.

- Създаване на картотека на доброволеца. Информационни кампании за набиране на доброволци. Обучение за реализиране на доброволческа дейност, срещи за наблюдение и оценка на дейности извършени от доброволците.
- Изграждане на система за подбор на доброволци - Младежки дом – Сливен.

Задача: Насърчаване на младежкото доброволчество от държавата и общините.

- Организиране на Бал на доброволеца.

ПРИОРИТЕТ VI. ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКА АКТИВНОСТ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Стратегическа цел: Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти.

I. Оперативна цел: Насърчаване на самоорганизирането на младите хора.

Задача: Насърчаване и подпомагане на развитието на младежките организации от държавата, общините, бизнеса и обществото.

- Младежки дом развива и подпомага Младежки общински съвет, Клуб дебати и всякакви други организации, за които е изразена инициатива да бъдат създадени и за които сме съгласни, че се създават за идеална цел.
- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора и киберпрестъпността, в контекста на таргетирането и въвличането на жертвите в престъплението.
- Провеждане на информационно-комуникационна кампания за превенция и предотвратяване на трафика на хора с цел трудова експлоатация, включително провеждане на целенасочени дейности по превенция и ранна идентификация сред уязвими групи.
- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора с цел сексуална експлоатация и насилствена проституция.
- Провеждане на информационна кампания по повод 18-ти октомври – Ден на Европейския съюз за борба с трафика на хора, с фокус новите тенденции при престъплението трафик на хора.

Задача: Признание на приноса на инициативите на неорганизираните млади хора.

- Насърчаване на неорганизираните младежи за участие в реализиране на младежка политика, в реализиране на инициативи, младежки проекти, обучения, инициативи свързани с местни политики и др.

Задача: Създаване на условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и младежки инициативи.

- Подкрепа на младежки прояви в утвърждаването на младежката самоинициатива, креативност и творчество.

Задача: Популяризиране и мултиплициране на добри практики на младежка гражданска активност.

- Младежки дом разпространява всички добри практики, чрез местни новинарски сайтове, интернет и социалните мрежи.

II. Оперативна цел: Насърчаване на гражданското образование и обучение

Задача: Популяризиране и обучение по защита на правата на човека, особено по въпросите на правата на детето, дискриминацията, равнопоставеността между половете, трудовите права на младите хора.

- Семинар по правата на човека/детето, съгласно Конвенцията за правата на детето.
- Организиране и реализиране на превантивни кампании – МКБППМН.
- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора и киберпрестъпността, в контекста на таргетирането и въвличането на жертвите в престъплението.
- Провеждане на информационно-комуникационна кампания за превенция и предотвратяване на трафика на хора с цел трудова експлоатация, включително провеждане на целенасочени дейности по превенция и ранна идентификация сред уязвими групи.
- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора с цел сексуална експлоатация и насилствена проституция.
- Провеждане на информационна кампания по повод 18-ти октомври – Ден на Европейския съюз за борба с трафика на хора, с фокус новите тенденции при престъплението трафик на хора.

Задача: Обучение на младежки лидери.

- Организиране на обучение за младежки лидери. Тренинг обучение на младежки лидери и представители на Общински съвет - Сливен и местната власт.

III. Оперативна цел: Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на национално, регионално, областно и общинско ниво.

Задача: Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местно, областно и национално ниво и в гражданския контрол върху дейността на общинските и държавните органи, включително и чрез кампании за връщане на доверието на младите хора в администрацията.

- Продължава работата по проект "Младежи за откритост и съпричастност II", по който се цели мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местно, областно и национално ниво и в гражданския контрол върху дейността на общинските и държавните органи, включително и чрез кампании за връщане на доверието на младите хора в администрацията.

Задача: Насърчаване на създаването и развитието на младежко представителство чрез подпомагане на младежко представителство от държавата и общините.

- Организиране на ден за младежко самоуправление, в който младежи заемат мястото на лица на отговорни общински и държавни длъжности.

Задача: Стимулиране на участието на младите хора и техните организации в опазването, подобряването и управлението на природното богатство.

- Създаване на скаутски клуб

Задача: Организиране на кампании и инициативи по актуални теми и в изпълнение на политиките на Европейския съюз, Съвета на Европа и ООН по отношение на младите хора.

- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора и киберпрестъпността, в контекста на таргетирането и въвличането на жертвите в престъплението.
- Провеждане на информационно-комуникационна кампания за превенция и предотвратяване на трафика на хора с цел трудова експлоатация, включително провеждане на целенасочени дейности по превенция и ранна идентификация сред уязвими групи.
- Провеждане на информационна кампания за превенция на трафика на хора с цел сексуална експлоатация и насилствена проституция.
- Провеждане на информационна кампания по повод 18-ти октомври – Ден на Европейския съюз за борба с трафика на хора, с фокус новите тенденции при престъплението трафик на хора.

ПРИОРИТЕТ VII. РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Стратегическа цел: Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.

I. Оперативна цел: Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация на младите хора в малките населени места и селските райони.

Задача: Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в малките населени места и селските райони.

- Създаване на условия за стимулиране на участието на младите хора от малките населени места и селските региони и включването им местни инициативи за създаване на смислен живот. Организиране на обучения за инициране на идеи и проекти променящи начина на живот и участие в правенето на политика за хората.

Задача: Въвеждане на мобилни форми на младежка и социална работа за младите хора от малките населени места, отдалечените и труднодостъпни райони

- Работа с младите хора от малките населени места - изнесени дейности, обучения и консултации на млади хора в отдалечените труднодостъпни райони. Създаване на условия за включване на младежките организации в инициране и реализиране на идеи - приемане на програма за малки грандове за финансиране на проектни идеи за местната общност.

II. Оперативна цел: Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местното развитие.

Задача: Насърчаване на участието на младите хора и младежките организации в местните инициативни групи.

- Създаване на условия за включване на младите хора и младежките организации в местните инициативни групи за реализиране на значими инициативи за местното развитие в създаване на условия за живот - почистване, реконструкция и оптимизиране на местата за отдих и свободно време.

Задача: Насърчаване на инициативи на младежите и техните организации в малките населени места и селските райони.

- Създаване на условия за стимулиране на участието на младите хора от малките населени места и селските региони и включването им местни инициативи за създаване на смислен живот. Организиране на обучения за инициране на идеи и проекти променящи начина на живот и участие в правенето на политика за хората

III. Оперативна цел: Повишаване на икономическата активност и създаване на възможности за професионална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони.

Задача: Насърчаване на микропредприятия и малки предприятия от млади хора за повишаване на заетостта в малките населени места и селските райони.

- Информационни кампании за програми насърчаващи младежката заетост.

ПРИОРИТЕТ VIII. РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУКУЛТУРНИЯ И МЕЖДУНАРОДНИЯ ДИАЛОГ

Стратегическа цел: Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи да участват пълноценно в между-културното и международното младежко общуване.

I. Оперативна цел: Насърчаване на междуетническото и между-културното опознаване, толерантност и диалог

Задача: Насърчаване и подпомагане на мобилността на младите хора в Европа.

- Организиране на младежки обмени, участие в тренинги и семинари в Европа по програми на ЕС.

Задача: Насърчаване и подпомагане на опознаването на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство и взаимодействие между общностите.

- Създаване на условия за включване на младежките организации в инициране и реализиране на идеи.
- Реализиране на проект за етническо сближаване и зачитане на културата на отделните етноси.
- Организиране и реализиране на превантивни кампании – МКБППМН.
- Вечери на солидарността - срещи с различни етноси.

II. Оперативна цел: Стимулиране и подпомагане на участието на българските младежи в международни и европейски младежки движения.

Задача: Насърчаване и подпомагане на приобщаването на младите хора към европейското гражданство и изучаването на европейски езици и култури.

- Стартират два езикови курса, организирани от Младежки дом – Сливен” по английски и испански език. Планира се и обучение по грузински език.

Задача: Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда.

- Създаване на условия за придобиване на знания, умения и компетентности насочени към младите хора за работа в мултикултурна и мултинационална среда - организиране на обучения, представяне на култура и традиции с цел зачитане разнообразието на национално и Европейско ниво.
- Информационни кампании и представяне на европейски, национални чествания и празници на различните етноси.
- Включване в честването Деня на Европа.

ПРИОРИТЕТ IX. ПОВИШАВАНЕ НА РОЛЯТА НА МЛАДИТЕ ХОРА В ПРЕВЕНЦИЯТА НА ПРЕСТЪПНОСТТА.

Стратегическа цел: Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенция на правонарушенията, извършени от млади хора.

I. Оперативна цел: Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи.

Задача: Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.

- Програми за превенция на противообществените прояви сред подрастващите на МКБППМН.

Задача: Организиране на програми за превенция на т. нар. прояви на „спортно хулиганство” с активното участие на младежките организации, фен клубовете и спортните организации.

- Програма за повишаване ефективността на работата на МКБППМН по отношение на деца в мултиетническа среда на МКБППМН.

II. Оперативна цел: Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора

Задача: Организиране на програми за пътна безопасност в училищата.

- Програма за превенция на пътно-транспортни произшествия на МКБППМН

IV. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА МЛАДЕЖТА

Изпълнението на настоящия План за младежта ще създаде необходимите институционални предпоставки за предприемане на целенасочени действия и реализация на програми и политики насочени към младите хора на територията на общината.

Съгласно Закона за младежта кмета на общината отчита на областния управител изпълнението на дейностите, насочени към младите хора на територията на община Сливен всяка година.

Планът за младежта за 2019 г. на Община Сливен е неразделна част от Областния план за младежта 2019 г. и се основава на приоритетите, формулирани в Националната стратегия за младежта (2012- 2020).